Fiscalitatea în România, din nou sub semnul incertitudinii

Autori:

- ***Mihaela Ardeleanu, Senior Tax Consultant, Viboal-Findex***
- ***Mihaela Nuță, Junior Tax Consultant, Viboal-Findex***

La început de toamnă, poate că ni s-ar părea normal să ne pregătim pentru culesul roadelor muncii depuse peste an, nu însă și în fiscalitate, unde mediul de afaceri, consumatorii și fiscaliștii așteaptă cu sufletul la gură „sunetul clopoțelului". Asemenea elevilor care sunt nerăbdători și curioși să își cunoască noii colegi și profesori, să își vadă noua sală de clasă și noile cărți, noi, ceilalți, suntem nerăbdători, dar nu la fel de bucuroși, să ne așezăm la birouri și să răsfoim „noul manual" pregătit de Guvern.

De aproape o lună, se vorbește în presă despre acest „nou manual", menit să aducă o reformă fiscală majoră, mai exact un proiect de Ordonanță de Guvern pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale, ce ar urma să fie publicat spre dezbatere publică. Este unul dintre proiectele de acte normative care a stârnit poate cea mai mare vâlvă din ultimii ani, făcând mediul de afaceri să ia atitudine. Dar de ce?

În opinia noastră, principalele divergențe sunt iscate de faptul că legiuitorul a încetat de mult timp să mai respecte unul dintre cele mai importante principii fiscale, și anume **predictibilitatea impunerii**, principiu care ar trebui să asigure „stabilitatea impozitelor, taxelor și contribuțiilor obligatorii, pentru o perioadă de timp de *cel puțin un an*, în care *nu pot interveni modificări în sensul majorării sau introducerii de noi impozite, taxe și contribuții obligatorii*"[1] (s.n.). Astfel, mediul de afaceri, fiind nevoit să facă față și să se adapteze nu doar la contextul

internațional extrem de complicat și complex (inflație înaltă persistentă, criza energetică, criza alimentară, consecințele economice și de securitate ale războiului din Ucraina etc.), ci și la o legislație fiscală greoaie și într-o continuă modificare. Așa cum menționa Camera Consultanților Fiscali, într-un articol recent, intitulat „Incertitudinea fiscală este noul inamic public numărul unu al economiei românești!”[2]. Și totuși, ce generează numărul mare de modificări fiscale, aprobate „de la o zi, la alta”?

În opinia noastră, incertitudinea fiscală își are bazele în nerespectarea procesului legislativ (multe dintre modificările aduse neavând la bază un studiu de impact real) și în lipsa unui dialog onest cu mediul de afaceri. Spre exemplu, considerăm necesară o analiză de impact bugetar înainte de introducerea unor facilități fiscale, astfel, s-ar putea arăta dacă acestea pot fi suportate cu adevărat de către stat și, dacă da, pe ce perioadă.

O reformă fiscală considerăm că este inevitabilă, singurele întrebări fiind deci: cum se vor face aceste modificări?, cu ce efecte pentru oameni și firme și pe ce orizont de timp?. În acest context, sperăm doar că organul legislativ va aplica o veche zicală românească, „măsoară de două ori și taie o dată”.

Între timp, să vedem totuși și partea plină a paharului, Guvernul a încercat să vină în sprijinul consumatorilor care se confruntă cu prețuri din ce în ce mai ridicate la alimente, prin **Ordonanța nr. 69/2023**[3] oferind angajatorilor posibilitatea de a majora *valoarea nominală a unui tichet de masă până la 35 lei/zi*. Din vara acestui an, mai exact *începând cu data de 1 august și până la finalul anului 2023*, valoarea unui tichet de masă poate atinge limita maximă de 35 lei.

Spre exemplu, salariații care beneficiază de această majorare, începând din toamna anului 2023, culeg roadele, după cum s-ar spune, deoarece valoarea totală a tichetelor de masă aferente

lunii august ajunge la 770 lei, o creștere cu 110 lei înregistrată la nivelul lunii august 2023, comparativ cu aplicarea plafonului anterior de 30 lei/tichet de masă/zi (22 zile lucrătoare x 35 lei/zi – 22 zile lucrătoare x 30 lei/zi = 770 lei – 660 lei = 110 lei).

Altfel spus, angajatorii pot răsplăti mai bine munca propriilor salariați, având și un cost mai mic, reamintindu-ne că tichetele de masă au un regim fiscal special, în sensul că, pentru aceste venituri, se datorează doar impozit pe venit, fiind excluse din baza de calcul a contribuțiilor sociale.

În altă ordine de idei, odată cu venirea toamnei, începem munca în gospodărie, în casă și grădină, mai exact, în proprietățile pe care le deținem și pentru care datorăm statului impozite și taxe. Potrivit *Codului fiscal*, pentru *clădirile, terenurile și mijloacele de transport deținute, plătim un impozit anual*, în două rate egale, cu termenele de plată 31 martie, respectiv 30 septembrie inclusiv. Așadar, în tumultul acestei perioade, să nu uităm de termenul de plată a celei de-a doua rate a *impozitului/taxei pe clădiri, impozitului/taxei pe teren, respectiv a impozitului pe mijlocul de transport, și anume 30 septembrie 2023 inclusiv*.

[1] Art. 3 lit. e) C.fisc.

[2] *https://www.ccfiscali.ro/33-despre-ccf/2532-apelul-de-urgenta-al-camerei-consultantilor-fiscali-catre-autoritatile-statului-si-contribuabili*

[3] Publicată în M. Of. nr. 691 din 27 iulie 2023.

Puteți citi mai multe articole în nr. 4/2023 al revistei Tax Magazine. Găsiți aici mai multe detalii despre abonamentele Tax Magazine.